

בעניין: עתירה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

העותרת: גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)

באמצעות ב"כ עוה"ד נעמי הגר ו/או עידו קטרי ו/או מעין נייזנה ו/או איתן
דיאמונד מ"גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רחוב הרכבת 42
תל אביב, 67770
טלפון: 03-6244120; פקס: 03-6244130

- נגד -

המשיבים: 1. יחידת מתאם פעולות הממשלה בשטחים (מתפ"ש)

2. המינהל האזרחי בגדה המערבית

3. רס"ן גיא ענבר – הממונה על יישום חוק חופש המידע ביחידת מתפ"ש

4. סג"מ אלון כהן – הממונה על יישום חוק חופש המידע במינהל האזרחי

5. סרן אלעד רחמים – קצין פניות הציבור במתפ"ש

ע"י פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)
רח' הנרייטה סולד 1, מיקוד 64294 תל אביב

עתירה לפי חוק חופש המידע

מוגשת בזאת עתירה לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק")
במסגרתה בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים לקיים את חובתם מתוקף סעיף 6(א) לחוק
ולהעמיד לעיון הציבור את כלל ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן הם פועלים.

כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לקיים את חובתם מתוקף סעיף 7 לחוק,
להשיב לבקשות העותרת שהוגשו בהתאם לחוק ולמסור לידיה את המידע שלהלן:

א. רשימת קובץ פקודות הקבע של יחידת מתאם הפעולות בשטחים ממוספרות על פי מספריהן
ומידע אודות אופן מספורן של הפקודות (בהתאם לבקשת חופש המידע המצורפת להלן כנספח
ע/15).

ב. רשימת קובץ פקודות הקבע של המינהל האזרחי בגדה המערבית ממוספרות על פי מספריהן
ומידע אודות אופן מספורן של הפקודות (בהתאם לבקשת חופש המידע המצורפת להלן כנספח
ע/16).

ג. מסמכים המפרטים את הנהלים, הקריטריונים והשיקולים אשר קובעים כיצד והיכן יטופלו
תושבים פלסטינים הנפגעים בתאונות עבודה במהלכם עבודתם בהתנחלויות בגדה המערבית
(בהתאם לבקשת חופש המידע המצורפת להלן כנספח ע/22).

- ד. מסמכים המפרטים את הנהלים, הקריטריונים והשיקולים הנוגעים להליך הטיפול בבקשות המוגשות על-ידי ארגונים ישראלים להיתרי שהייה בישראל עבור פלסטינים תושבי הגדה המערבית. (בהתאם לבקשת חופש המידע המצורפת להלן כנספח ע/20).
- ה. מסמכים המפרטים את הנהלים, הקריטריונים והשיקולים בנוגע לבחינת בקשותיהם של פלסטינים תושבי הגדה המערבית להיכנס לישראל לצרכים משפטיים (בהתאם לבקשת חופש המידע המצורפת להלן כנספח ע/26).
- ו. פרסום כל הנהלים גם בשפות הערבית והאנגלית כפי שמתחייב מקהל היעד עליו חלים הנהלים ועל פי פסיקת בתי המשפט וכן תיארוך של הנהלים בהתאם לנורמות המינהל התקין. בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת, לרבות שכ"ט עו"ד.

א. התשתית העובדתית

הצדדים

1. **העותרת** (להלן: "ג'ישה") הינה עמותה ישראלית, שמטרתה להגן על זכויות אדם בישראל ובשטחים הנתונים לשליטתה. במסגרת פעילותה חותרת העמותה לקיום דיון ציבורי שקוף ומושכל על מדיניות ישראל כלפי האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית.
2. המשיב 1 (להלן: **מתאם פעולות הממשלה בשטחים** או **המתפ"ש**) הוא הממונה על יישום מדיניות ממשלת ישראל בגדה המערבית וברצועת עזה, ועל פעילות המינהל האזרחי.
3. **המשיב 2** (להלן: "מנהא"ז"), הוא זרוע המתפ"ש האמונה על יישום מדיניותו האזרחית בשטחי הגדה המערבית.
4. **המשיב 3** רס"ן גיא ענבר, הינו הממונה על יישום חוק חופש המידע במתפ"ש.
5. **המשיב 4** סג"מ אלון כהן, הינו הממונה על יישום חוק חופש המידע במנהא"ז.
6. **המשיב 5** סרן אלעד רחמים, הינו קצין פניות הציבור במתפ"ש והאחראי על תפעול אתר האינטרנט ביחידתו.

ואלה נימוקי העתירה:

מבוא

7. העתירה דן מגוללת עוד פרק עתיר-תכתובות במלחמת ההתשה שמנהלים המשיבים כנגד עקרון השקיפות. לעותרת היסטוריה ממושכת של מאבק כנגד המשיבים בנוגע ליישומם של העקרונות הנגזרים מחוק חופש המידע. שוב העותרת עשתה כל שלא ידה על מנת להבטיח כי המשיבים יעמדו בחובותיהם החוקיות על מנת שעתירה זו לא תגיע לפתחו של בית המשפט הנכבד, אולם המשיבים עומדים במרים ומסרבים לקיים את הוראות החוק והפסיקה.

8. העותרת נאלצת לקושש פיסות מידע אודות קיומם של נהלים כאלו ואחרים ולבקשם מן המשיבים, אשר באופן סידרתי מערימים קשיים על העמדתם לרשות הציבור כמתחייב מהחוק. כאשר ביקשה העותרת מן המשיבים את רשימות קובץ פקודת הקבע, על מנת שתוכל אחת ולתמיד להביא לידיעת הציבור הרלוונטי, המונה מיליוני תושבים פלסטינים, אזרחים זרים, אזרחים ישראלים וארגונים בינלאומיים, את מכלול הנהלים המכתיבים את מציאות חייהם, המשיבים לא טרחו להשיב לפנייה, כאילו לא חלה עליהם אפילו חובת מתן מענה.

9. לפיכך, שבה העותרת ומגישה עתירת חופש מידע כנגד המשיבים וזאת בפעם השישית בתוך שלוש שנים ולאחר ששילמו לעותרת הוצאות בסך כולל של 54,500 ₪ בגין הפרות של החוק. שכן, המשיבים ממשיכים להתעלם מחובתם לפרסם את ההנחיות על פיהן הם פועלים, מתעלמים מהוראותיו השונות של החוק ומסרבים לסור למרותו של בית המשפט הנכבד, אשר פעם אחר פעם, פוסק לחובתם. העותרת מצידה נאלצת לאסוף פרטי מידע ממקורות אקראיים על מנת ללמוד על קיומם של נהלים ותוקפם. העותרת מבקשת בעתירתה זו לשים קץ להתנהלותם הקלוקלת של המשיבים ולחייבם אחת ולתמיד להעמיד לרשות הציבור את המידע השייך לו.

פניות העותרת אל המשיבים בבקשה לפרסום נהלים

10. העותרת כמעט ומבקשת להתנצל בפני בית המשפט הנכבד על שהוא נאלץ לכלות את זמנו בקריאת התשתית העובדתית המייגעת והמסועפת המפורטת להלן - תשתית עובדתית שאין מנוס לעותרת אלא להביאה במלואה בפני בית המשפט הנכבד על מנת שיוכל ללמוד על המאבק הדון-קישוטי שהיא נאלצת לנהל מול המשיבים, מאבק שמטרתו אחת - לחשוף לאור היום את הנהלים על פיהם פועלים המשיבים ואשר יש להם חשיבות מכרעת לחייהם של מיליוני תושבים פלסטינים.

11. על מנת שלא להלאות את בית המשפט יתר על המידה, יתוארו העובדות הרלוונטיות רק משלהי 2012, אף כי מאבקה של העותרת למען שקיפות בהנגשת הנהלים המסדירים את חייהם של מיליוני בני אדם, עליהם נמנים תושבים פלסטינים, אזרחים ישראלים, זרים וארגונים בינלאומיים, החל כבר קודם לכן.

12. ביום 29.10.2012, במסגרת התכתבות ארוכה ומיותרת בנושא פרסום נהלי מעבר בגשר אלנבי, שנמסרו לידי העותרת במסגרת בקשת חופש מידע שהגישה, פנתה העותרת אל המשיב 3 והפנתה את תשומת ליבו לעובדה כי החוק מורה לו לדאוג לפרסומם של כל הנהלים על פיהם פועלת יחידתו. בהערת אגב ציינה העותרת כי לו היו המשיבים מפרסמים את כל הנהלים הרלוונטיים, כפי שהחוק מחייב, היה מתייתר הצורך לבקש מהם מידע לעיתים כה תכופות.

העתק מכתבה של העותרת מיום 29.10.2012, מצ"ב ומסומן ע/1.

13. ביום 27.1.2013 נתקבלה תשובתו של המשיב 3, במסגרתה עדכן כי נהלי המעבר בגשר אלנבי הועלו לאתר מתפ"ש וכמו כן כי הנהלים תורגמו לערבית ולאנגלית. עוד הוסיף כי "כעת כל הנהלים מרוכזים תחת לשונית 'נהלים' (בקטגוריית 'טפסים'), אולם כרגע בשל תקלה טכנית לא

ניתן לראותם". ואכן, באותו יום נוספה לשונית "נהלים" לאתר האינטרנט של המשיב 1, אולם כאמור בתשובתו של המשיב 3, לשונית זו נותרה ריקה.

העתק מכתבו של המשיב 3 מיום 27.1.2013, מצ"ב ומסומן ע/2.

14. משחלף הזמן וטרם תוקנה התקלה, פנתה העותרת ביום 10.4.2013 אל המשיב 3 בענין נוהל פרטני, אך בסיפת המכתב הזכירה כי לשונית "נהלים" באתר מתפ"ש, עודה עומדת ריקה.

העתק מכתבה של העותרת מיום 10.4.2013, מצ"ב ומסומן ע/3.

15. זמן קצר לאחר מכן, נוסף ללשונית "נהלים" קומץ ספור של נהלים, אשר פרסומם נתבקש באופן פרטני על-ידי העותרת במסגרת פעילותה השוטפת למען שקיפות ומינהל תקין. בעקבות זאת, פנתה העותרת שוב אל המשיב 3 ביום 21.4.2013, ויחד עם ברכות על פרסום הנהלים הראשוני, ביקשה כי כעת, משתוקנה התקלה, יתווספו כל נהלי המשיבים לאתר. לצורך התרשמות כללית באשר לאופי התוכן שפרסומו נדרש, הפנתה העותרת אל אתר האינטרנט שלה, אשר בו מפורסמים באופן מסודר מרבית נהלי המשיבים, אשר הגיעו לידי העותרת במשך השנים, בין השאר במסגרת בקשות ועתירות לפי חוק חופש המידע. כמו כן ביקשה העותרת כי הנהלים יפורסמו בצירוף תאריך כתיבתם, מועד כניסתם לתוקף, או מועד עדכונם.

העתק מכתבה של העותרת מיום 21.4.2013, מצ"ב ומסומן ע/4.

16. בתשובתו מיום 1.5.2013 התנער לפתע המשיב 3 מאחריותו לפרסום נהלי יחידתו בהתאם להוראת חוק חופש המידע והשיב כי האחריות בנושאים הקשורים לאתר האינטרנט של יחידת מתפ"ש, אינה שלו אלא של המשיב 5, ועל כן על העותרת להפנות את פניותיה אליו.

העתק מכתבו של המשיב 3 מיום 1.5.2013, מצ"ב ומסומן ע/5.

17. בעקבות זאת, ביום 6.5.2013 פנתה שוב העותרת אל המשיב 3, בצירוף העתק לקודמו בתפקיד של המשיב 5, בבקשה תקיפה לפרסם את נהליו באתר מתפ"ש. כך נכתב בסעיף 4 למכתב: "לא יעלה על הדעת כי העלאת נהלים לאחד מאתרי הצבא, אשר מתברך באנשי מקצוע רבים ומוכשרים, תארך חודשים על גבי חודשים. אין המדובר במבצע טכנולוגי מסובך ומתוחכם, אלא בהנחת מספר קבצים מצומצם באתר". בעקבות פנייה זו, פורסם עוד מספר זניח של נהלים באתר מתפ"ש.

העתק מכתבה של העותרת מיום 6.5.2013, מצ"ב ומסומן ע/6.

18. נוכח מאמציהם הדלים של המשיבים לקיים את הוראות החוק, ביום 23.5.2013 פנתה העותרת במכתב אל המשיב 3 ואל המשיב 5, ותוך מבוכה רבה, צירפה בנספח לפנייתה רשימה של נהלים רלוונטיים אשר מופיעים באתר האינטרנט של העותרת ונפקדים מאתר האינטרנט של מתפ"ש. העותרת חילקה את הנהלים לקטגוריות ומנתה אותם, אחד לאחד, כל נוהל לפי שמו, עד כי כל שנותר למשיבים לעשות הוא לאתר את הנהלים ביחידתם ולהעלותם לאתר. לאור זאת, ביקשה העותרת כי כלל הנהלים על פיהם פועלים המשיבים יפורסמו, ולמצער אלו אשר מנתה בנספח, וזאת לא יאוחר מיום 9.6.2013. בעקבות זאת, פורסם עוד קומץ נהלים ספור באתר מתפ"ש.

העתק מכתבה של העותרת מיום 23.5.2013 והנספח אשר צורף אליו, מצ"ב ומסומן ע/7.

19. ביום 9.6.2013, פנתה העותרת אל המשיב 3 ואל המשיב 5, ובירכה על ההתקדמות שחלה בפרסום הנהלים. עם זאת, משלא הועלו כל הנהלים אשר מנתה העותרת בנספח למכתבה מיום 23.5.2013, נתבקש פרסומם של שאר הנהלים ללא דיחוי נוסף. בנוסף, התייחסה העותרת לפרסום נהלים באתר גם בשפות הערבית והאנגלית, בשל זהותם המגוונת של גולשי האתר.

העתק מכתבה של העותרת מיום 9.6.2013, מצ"ב ומסומן ע/8.

20. ביום 1.7.2013 התקבל במשרדי העותרת מכתבו של המשיב 5, ובו בישר כי במסגרת עבודת מטה שנערכה, הוחלט כי אתר האינטרנט של המשיב 1 יעבור ארגון מחדש. "במסגרת הארגון יועלו לאתר נהלים וטפסים רלוונטיים בתצורה אחידה. לאור זאת, האתר יעודכן מעת לעת ובהדרגה", כך נכתב. כמו כן, עדכן המשיב 5 כי מאז פניית העותרת מיום 23.5.2013 הועלו לאתר האינטרנט של מתפ"ש חמישה נהלים נוספים.

העתק מכתבו של המשיב 5 מיום 1.7.2013, מצ"ב ומסומן ע/9.

21. לאור התנהלות נגררת זו, ביום 23.7.2013 פנתה העותרת אל היחידה הממשלתית לחופש המידע שבמשרד המשפטים (להלן: **היחידה לחופש המידע**), בתלונה אודות אי פרסום הנהלים באתר האינטרנט של מתפ"ש. במסגרת התלונה פורטו שמות נהלים אשר דבר קיומם ידוע לעותרת אך הם אינם מפורסמים באתר מתפ"ש. כמו כן הודגש כי רשימה זו הינה רשימה חלקית ולמעשה נדרש פרסום של כל הנהלים אשר המשיבים פועלים לפיהם.

העתק תלונתה של העותרת ליחידה לחופש המידע מיום 23.7.2013, מצ"ב ומסומן ע/10.

22. ביום 27.8.2013 התקבלה תשובת היחידה לחופש המידע לתלונת העותרת, שם נכתב כי "המתלוננת צודקת בתלונתה. לא צריך להכביר במילים על החשיבות שבפרסום הנחיות מינהליות שלפיהן פועלות הרשויות. די לנו להצביע על החשיבות שראה המחוקק בכך, עת עיגן את החובה לפרסם הנחיות באופן יזום בחוק חופש המידע" (הדגשה אינה במקור, נ.ה). עם זאת, בעקבות התייחסות המשיב 3 לתלונה במסגרתה עדכן על עבודת המטה המתבצעת ביחס לאתר, מצאה היחידה לחופש המידע לציין לנכון את מאמצי המשיבים לעדכן את אתר האינטרנט.

העתק תשובת היחידה לחופש המידע מיום 27.8.2013, מצ"ב ומסומן ע/11.

23. על מנת להבהיר את מצב הדברים לאשורו, פנתה העותרת ביום 28.10.2013 אל היחידה לחופש המידע ועדכנה, תוך צירוף אסמכתאות, כי טענות המשיבים על דבר קיומו של תהליך ארגון מחדש אינן חדשות, וכי תהליך הארגון מחדש הינו תהליך אשר מתארך בעצלתיים כבר למעלה משנה. כמו כן הובהר כי העובדה שאתר מתפ"ש עובר עדכון אינה מהווה עילה לגיטימית שלא לפרסם לאתר את כלל הנהלים.

העתק מכתבה של העותרת ליחידה לחופש המידע מיום 28.10.2013, מצ"ב ומסומן ע/12.

24. ביום 11.12.2013 נתקבלה במשרדי העותרת תכתובת דוא"ל מאת נציג היחידה לחופש המידע, במסגרתו עדכן כי לא נתקבלה התייחסות מתפ"ש לגופן של הטענות שהועלו בתלונת העותרת מיום 28.10.2013, וכי בעקבות זאת הם שוקלים את הצעדים שבכוונתם לנקוט.

העתק תכתובת דוא"ל מאת נציג היחידה לחופש המידע מיום 11.12.2013, מצ"ב ומסומן ע/13.

25. ביום 5.2.2014 נשלח שוב מכתב מטעם העותרת אל היחידה לחופש המידע, במסגרתו עדכנה העותרת על עוד ועוד נהלים, אשר דבר קיומם נתגלה לה באקראי, ואין הם זוכים לפרסום באתר האינטרנט של מתפ"ש. לפיכך ביקשה העותרת כי יפורטו הצעדים אשר בכוונת היחידה לחופש המידע לנקוט על-מנת להבטיח את קיום הוראות החוק. אולם, ככל הידוע לעותרת, עד היום, לא ננקטו שום צעדים בנושא ולא נתקבל כל עדכון בכתב מן היחידה לחופש המידע.

העתק מכתבה של העותרת ליחידה לחופש המידע מיום 5.2.2014, מצ"ב ומסומן ע/14.

פניות העותרת אל המשיבים בבקשות לפי חוק חופש המידע לפרסום קובץ פקודות הקבע של נהלי המשיבים

26. לאור האמור לעיל, ולנוכח אזלת היד שגילו המשיבים בפרסום הנחיות מינהליות במשך השנים, ביום 26.2.2014 שלחה העותרת שתי בקשות חופש מידע: האחת אל המשיב 3 והשנייה אל המשיב 4 הכפוף אליו, ובמסגרתן ביקשה לקבל את רשימת קובץ פקודות הקבע המכילות את ההנחיות המינהליות על פיהן פועלים המשיבים 1 ו-2, מסודרות על פי מספריהן. כמו כן נתבקש פרסומן של פקודות אלו בהתאם לסעיף 6(א) לחוק, והסבר בנוגע לאופן מספורן.

העתק בקשת חופש המידע מיום 26.2.2014 שנשלחה אל המשיב 3, מצ"ב ומסומן ע/15.

העתק בקשת חופש המידע מיום 26.2.2014 שנשלחה אל המשיב 4, מצ"ב ומסומן ע/16.

27. בהקשר זה יובהר כי נהלי המשיבים, ככל הידוע לעותרת מדוגמאות שהגיעו לידיה, מחולקים באופן כללי לשתי קטגוריות: האחת – "קובץ פקודות קבע אגף אג"מ מתפ"ש"; והשנייה – "קובץ פקודות קבע אגף אג"מ מנהא"ז איו"ש". פקודות המשויכות לכל אחת מהקטגוריות ממוספרות לעיתים כ-"פקודה מס' 41", פקודה מס' 61 וכו', ולעיתים הן אינן ממוספרות כלל (דוגמאות שונות לנהלי המשיבים מצורפות להלן כנספח ע/17) וגם לעיתים קרובות אינן מתוארכות.

העתק דוגמאות מנהלי המשיבים, מצ"ב ומסומן ע/17.

28. מכל מקום, ביום 2.4.2014 נתקבל במשרדי העותרת מכתבו של המשיב 3, במסגרתו הודיע על הארכת מועד מסירת המידע ב-30 יום נוספים בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק. הודעת הארכה דומה לא נתקבלה מהמשיב 4.

העתק הודעת המשיב 3 על הארכה מיום 2.4.2014 מצ"ב ומסומן ע/18.

29. ביום 8.4.2014, בעקבות גילוי באקראי של נוהל נוסף השייך למשיבים ואשר לא פורסם לעיון הציבור, שלחה העותרת מכתב תלונה למפקד יחידת מתפ"ש – האלוף יואב מרדכי, במסגרתו פירטה על אודות מחדלם המתמשך של המשיבים לפרסם נהלים כמצוות החוק. במסגרת מכתב זה, עדכנה העותרת באשר לבקשות חופש המידע שנשלחו ביום 26.2.2014, וביקשה לוודא כי בקשות אלו יטופלו על פי מסגרת הזמנים הקבועה בחוק, וזאת על מנת להימנע מפניה מיותרת לערכאות. למרות זאת, עד היום, לא נתקבלה תשובה לאף אחת משתי בקשות חופש המידע ואף לא ממשרד המפקד יחידת מתפ"ש עצמו.

העתק מכתבה של העותרת מיום 8.4.2014 למפקד יחידת מתפ"ש, מצ"ב ומסומן ע/19.

פניות העותרת אל המשיבים בבקשות לפי חוק חופש המידע למסירתם ופרסומם של נהלים פרטניים

30. ביום 28.11.2013 שלחה העותרת אל קודמו בתפקיד של המשיב 4 בקשה על פי חוק חופש המידע, במסגרתה נתבקש מידע אודות נהלי המשיב 2 המתייחסים להליך הטיפול בבקשות המוגשות על-ידי ארגונים ישראלים להיתרי שהייה בישראל עבור פלסטינים תושבי הגדה המערבית. למרות תזכורת שנשלחה על-ידי העותרת ביום 29.12.2013, בקשה זו לא זכתה למענה כלשהו, ואף לא למכתב הארכה בהתאם להוראות החוק.

*העתק בקשת העותרת מיום 28.11.2013, מצ"ב ומסומן ע/20.
העתק תזכורת לבקשת העותרת מיום 29.12.2013, מצ"ב ומסומן ע/21.*

31. ביום 25.12.2013 שלחה העותרת אל המשיב 4 בקשה על פי חוק חופש המידע, במסגרתה נתבקשה מסירתם של הנהלים המסדירים את הטיפול בנפגעי תאונות עבודה פלסטינים המועסקים בהתנחלויות. גם בקשה זו לא זכתה למענה כלשהו, ואף לא למכתב הארכה בהתאם להוראות החוק.

העתק בקשת העותרת מיום 25.12.2013, מצ"ב ומסומן ע/22.

32. נוכח חוסר המענה המופגן מצד המשיב 4, ביום 18.2.2014 פנתה העותרת במכתב תלונה אל הממונה עליו – המשיב 3, תוך פירוט בבקשות חופש המידע אשר נמסרו לטיפולו של המשיב 4 ולא זכו לכל מענה. במסגרת המכתב ביקשה העותרת לדאוג להדרכת המשיב 4 בכל הנוגע לקיום הוראות החוק וכי בקשותיה המצורפות לעיל כנספח ע/20 ו-ע/22, ייענו בהקדם.

העתק תלונתה של העותרת אל המשיב 3 מיום 18.2.2014, מצ"ב ומסומן ע/23.

33. ביום 25.2.2014 נתקבלה תשובת המשיב 3 לתלונת העותרת מיום 18.2.2014, במסגרתה תלה את העיכוב בטיפול בבקשות בכך שהמשיב 4 "החל את תפקידו לא מזמן ונמצא כרגע בשלבי חפיפה". לפיכך הבטיח המשיב 3 כי ייעשו "מרב המאמצים על מנת לדאוג שהמידע יימסר בזמן".

העתק תשובתו של המשיב 3 מיום 25.2.2014 לתלונתה של העותרת, מצ"ב ומסומן ע/24.

34. אולם חרף הבטחתו של המשיב 3, המידע לא נמסר בזמן, ולמעשה לא נמסר עד עצם היום הזה, גם לא בחלוף 120 ימי ההארכה אשר החוק מאפשר. לפיכך, ביום 8.4.2014 פנתה העותרת שוב אל המשיב 3, בבקשה כי יינתן מענה לבקשות חופש המידע המצורפות לעיל כנספחים ע/20 ו-ע/22, וכי אם לא יבוצע הדבר עד ליום 27.4.2014, תראה העותרת את דרכה פתוחה לערכאות. אולם גם אזהרה זו לא סייעה בדבר, ועד היום לא נתקבל המידע המבוקש לא מהמשיב 3 ולא מהמשיב 4.

העתק פנייתה של העותרת אל המשיב 3 מיום 8.4.2014, מצ"ב ומסומן ע/25.

35. ביום 8.4.2014 שלחה העותרת אל המשיב 4 בקשת חופש מידע נוספת, בצירוף העתק אל המשיב 3, במסגרתה ביקשה לקבל מסמכים המפרטים את הנהלים, הקריטריונים והשיקולים בנוגע לבחינת בקשותיהם של פלסטינים תושבי הגדה המערבית להיכנס לישראל לצרכים

משפטיים. אולם כמנהג המשיבים, עד היום גם בקשת חופש מידע זו לא נענתה, ואף לא ניתנה עליה הודעת הארכה בהתאם להוראות החוק.

העתק בקשתה של העותרת מיום 8.4.2014, מצ"ב ומסומן ע/26.

36. המשיבים גררו את העותרת למסע רגלי בויה דולורוזה של חופש המידע, כאשר בכל תחנה נוסף משא של עוד נוהל שלא פורסם. אולם כל ניסיונותיה של העותרת לקבל את המידע ובכלל זה עירוביה של היחידה לחופש המידע, עלו בתוהו. שנים של תכתובות עקרות לא הניבו דבר ובסופו של יום המשיבים אף לא ראו לנכון ליתן מענה כלשהו לבקשות העותרת. המשיבים שבים ומשדרים לבית המשפט ולציבור כי אין הם רואים עצמם מחויבים להוראות החוק או לכללי המינהל התקין. לאור התנהלות זו של המשיבים, לא נותר אלא לעתור לבית המשפט נכבד זה בבקשה לדרוש את כיבודו של החוק ולהורות על מסירת המידע שנתבקש לאלתר.

ב. הטיעון המשפטי

37. חוק חופש המידע מחייב כל רשות ציבורית לפרסם את ההנחיות המינהליות על פיהן היא פועלת, כאמור בסעיף 6(א) לחוק:

"רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור".

38. סעיף 3 לתקנות חופש המידע, התשנ"ט-1999 קובע את אופן פרסומן של ההנחיות:

"רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות כאמור בסעיף 6(א) לחוק, כפי שיעודכנו מזמן לזמן, במשרד הראשי, וכן במשרדה המחוזיים, אם קיימים, אלא אם כן קבעה הרשות מקומות עיון אחרים שבהם תתאפשר גישה נוחה לציבור [...]".

39. ראוי לציין בהקשר זה כי כיום, פרסום נגיש הוא פרסום גם באתר האינטרנט של הרשות וגם בשפה המובנת לקהל היעד, במקרה זה עברית ואנגלית וכי הגדרה זו של פרסום נגיש מקובלת גם על המשיבים עצמם (ור' עת"מ 11-01-27605-01 **גישה נ' המתפ"ש**, בעמ' 9-10 (פסק דין מיום 19.5.2013)) (להלן: פרשת **גישה**).

40. אולם החוק מחד והמשיבים מאידך. מאז הוחלו הוראות חוק חופש המידע על המשיבים בשנת 2000 ועד לשלהי שנת 2012, לא פרסמו המשיבים אף לא נוהל אחד באופן יזום באתרם. בשלהי שנת 2012 נתבקשו לראשונה המשיבים על ידי העותרת למלא את חובתם על פי חוק ולפרסם את נהליהם לעיון הציבור ורק אז החלו לפרסמם טיפין טיפין וזאת בעיקר בעקבות פניות שהופנו אליהם.

41. אין עסקינן בנהלים שוליים. נהלים אלו מסדירים את חייהם של מיליוני בני אדם, עליהם נמנים תושבים פלסטינים הנמצאים תחת שליטתה של ישראל, אזרחים זרים החיים ועובדים בגדה המערבית וברצועת עזה, וארגונים בינלאומיים העובדים באזורים אלו. על אלו נוספים גם אזרחים ישראלים, אשר שוהים עם משפחותיהם ברצועת עזה, שכן אין באפשרותם להתגורר בישראל נוכח מגבלות החוק הישראלי. המדובר בנהלים אשר מסדירים אספקטים מרכזיים

בחייהם של אנשים אלו ובראש ובראשונה את זכויותיהם לחופש התנועה ומכלול זכויות האדם הנגזרות ממנו כגון הזכות לחיי משפחה, למימוש הזדמנויות, הזכות לחינוך, לבריאות ולתעסוקה.

42. העותרת שלחה בשנים האחרונות עשרות בקשות חופש מידע למשיבים במטרה לקבל מידע על אודות הנהלים על פיהם הם עובדים, נהלים המשפיעים ישירות על כל פן בחייהם של ציבור לקוחותיה של העותרת. פניות אלו המבקשות נוהל פרטני אחד נשלחות לאחר שבאקראי נתקלת העותרת בשמו של נוהל כזה או אחר במסמך רשמי כלשהו, כגון תכתובת, כתבי בית-דין וכיוצא בזה. לא זו בלבד שזו הדרך היחידה בה העותרת מגלה את דבר קיומם של נהלים פרטניים, אלא שגם לאחר הפנייה לקבלת נוהל ספציפי, המשיבים באופן שיטתי מערימים קשיים על קבלתו. ומשכך, נאלצה העותרת להגיש בשנים האחרונות חמש עתירות חופש מידע. בכולן היא קיבלה את המידע המבוקש, בין אם נהלים ובין אם מידע מסוג אחר. עתירה אחת בלבד בה נתבקש מידע פרטני על אודות תושבים פלסטינים נדחתה בשל החשש לפגיעה ביחסי החוץ של מדינת ישראל, אם יימסר המידע. בשנים אלו כאמור, נפסקו לטובת העותרת בעתירות על פי חוק חופש המידע 54,500 ש"ח הוצאות משפט ושכ"ט.

43. אך למרות כל זאת, עדיין פעורה תהום בין התנהלות המשיבים ובין עקרונות היסוד של החוק. העותרת ביקשה מהמשיבים שלושה נהלים ואת קבצי פקודות הקבע ולבקשות צנועות אלו, אשר החוק מעגן את הזכות לקבלן אף ללא תשלום אגרה, המשיבים מיאנו מלהשיב. שוב מתנהלים המשיבים כאילו החוק פסח עליהם ואין להם שום חובה לפרסם את הנהלים על פיהם הם עובדים.

44. על כן, מלבד הנמקה מעמיקה על החובה לפרסם נהלים והנחיות שהמשיבים אינם מכירים בה, העותרת לא תאריך במילים על אודות הפגיעה בעקרונות היסוד של חוק חופש המידע, כגון עקרון השקיפות וזכות הציבור למידע וזאת משום שעקרונות אלו ברורים כשמש, מעוגנים בחקיקה ראשית מאז שנת 1998 ובתי המשפט בישראל חזרו על חשיבותם חזרו ושנוה בעשרות פסקי-דין והלכות. **הגיע העת כי המשיבים יבינו אחת ולתמיד כי עליהם לפרסם את כל ההנחיות על פי הן הם עובדים ולהתנהל בהתאם להוראות החוק. הגיע העת שבית המשפט הנכבד יכריז: "עד כאן."**

פרסום נהלים והנחיות

45. עוד טרם חקיקת חוק חופש המידע, התייחסו הערכאות בישראל לחשיבות עקרון השקיפות ולפרסום הנהלים וההנחיות המינהליות על פיהן פועלות הרשויות, וביתר שאת לאחר חקיקת החוק. לא זו בלבד שהחוק מחייב זאת, אי פרסום קריטריונים פותח פתח לשרירות ואף הופך את הנהלים עצמם לחסרי תוקף. כך, בלשונו הציורית של השופט (בדימוס) מ' חשין במסגרת בג"ץ 3648/97 **סטמקה נ' שר הפנים**, פ"ד נג(2) 728, 774 (1999):

"למותר לומר, כי קריטריונים השוכנים במגירת הפקיד ואינם רואים

אור-יום, מזמינים שרירות בעשייה ומשקלם אינו אלא כמשקלה של נוצה

מרוטה."

כן נקבע כי תוקפם של נהלים מותנה בפרסומם לרבים :

"תנאי מוקדם והכרחי לקביעתן ולהחלתן של הנחיות פנימיות הוא בהבאתן של אותן הנחיות לידיעת המעוניינים, בין בפרסומן לרבים בין אחרת. מדברים אנו, כמובן, בהנחיות שיש בהן כדי לאצול על זכות הפרט, כמו בענייננו כאן. (בג"ץ 5537/91 אפרתי נ' אוסטפלד, פ"ד מו(3) 501, 513 (1992))."

46. היעדר פרסום או פרסום חלקי וחסר של נהלים, פקודות והנחיות מנהליות לאורם פועלים המשיבים מנוגד לדין, וחורג מקביעה ברורה וחד משמעית של בתי המשפט במקרים דומים. כך, בעת"מ 530/07 האגודה לזכויות האזרח נ' משרד הפנים (פורסם בנבו, 5.12.2007), (להלן: **פרשת הנהלים**) דן בית המשפט בסיטואציה זהה בה המשיב, משרד הפנים, **סירב לפרסם את כל הנהלים וההנחיות לפיהם** הוא עובד בטענה האבסורדית כי הוא נדרש לבחינה נוספת של הנהלים וזאת לאחר שהעותרת דרשה את פרסומם במשך שלוש שנים קודם להגשת העתירה. בית המשפט נאלץ להתערב ובאופן חד משמעי הורה על פרסומם של כל הנהלים תוך 30 ימים בשל העובדה שנהלים אלו מסדירים את חייהם של מיליוני בני אדם. וכך קבע בית המשפט:

"תיאור המצב העובדתי מעלה בבירור כי מזה שנים נוהג המשיב בניגוד לדין בכך שאינו דואג לפרסום הנהלים וההנחיות שעל פיהם הוא מפעיל את מכלול סמכויותיו. כפי שניתן להבחין, מדובר בפעילות לא תקינה המתפרשת על פני מספר שנים כאשר המשיב אינו מקיים את החוק וההנחיות ואינו מכבד פסיקה של בתי המשפט."

47. **בפרשת הנהלים** נקבע במפורש כי פרסומם של נהלים נדרש לאור טיב הסמכויות המופעלות והשפעתן על זכויות אדם בסיסיות, במיוחד לאור העובדה שהאוכלוסייה המושפעת היא אוכלוסייה חלשה, חסרת אמצעים, חסרת מידע בסיסי, חסרת שליטה בשפה ואשר כתוצאה מכל אלו מתקשה להבין את זכויותיה ומעמדה. (פרשת הנהלים, ס' 37-38).

48. גם בענין נשוא עתירה זו העותרת מנסה מזה שנים לקבל את הנהלים הרלוונטיים מן המשיבים אך ללא הועיל, המשיבים מערימים קשיים באופן סידרתי וגוררים את העותרת לפתחו של בית המשפט פעם אחר פעם.

49. גם בענין נשוא עתירה זו הנהלים המבוקשים חלים על כלל האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית, וכן על אזרחי ישראל ואזרחים זרים השוהים שם. המדובר באוכלוסייה המוחלשת ביותר באזורנו, אשר נאלצת להתמודד מדי יום עם מנגנון בירוקרטי אשר עוין אותה ומתנהל בשפה הזרה לה. לנהלים המבוקשים השפעה מכרעת על זכויותיהם של אלו לחופש תנועה, חופש עיסוק, חיי משפחה, בריאות, חינוך, ועוד, על היקפן של זכויות אלו ועל האפשרות לממשן. **ברור הדבר כי השיקולים בפרשת הנהלים והקביעות המשפטיות חלים כולם אף בענין נשוא עתירה זו.**

50. יתר על כן, חשיבותם של נהלים אלו לחיי הפרטים המושפעים מהם מחייבת פרסום אפקטיבי שלהם (ר' בג"ץ 1477/96 נמרודטקס בע"מ נ' משרד התעשייה והמסחר, פ"ד נג(5) 193, 199). בהקשר זה יוזכר כי פרסום אפקטיבי משמעותו פרסום בשפה הנגישה לקהל אליו הוא מופנה,

קרי בעברית, ערבית ואנגלית ובצורה נגישה, קרי באמצעות האינטרנט. המשיבים מכירים בחובתם זו, כפי שעולה מנספח ע/2 לעתירה וגם כפי שעולה מפרשת גישה.

פרסום רשימת קובץ פקודות הקבע ואופן מספורן

51. כאמור לעיל, פרסום נהלים נועד לאפשר לפרט לכלכל צעדיו בהתאם להם. לצורך זה לא די בכך שנהלים אחדים יפורסמו בלא שיטה וסדר.

52. פרסום הנהלים נועד לאפשר לציבור גישה נוחה למידע (ר' ס' 3 לחוק חופש המידע), והרשות נדרשת להביא את ההנחיות לידיעת הציבור ולהפנות את תשומת ליבו לפרסום הנחיות או לשינוין (ר' "הנחיות מנהליות", הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 1.002 (התשס"ב) (להלן הנחיות היועמ"ש), ס' 7). בלא פירוט קובץ הפקודות והנהלים הקיימים ואופן מיונם, יקשה להשיג מטרות אלו. פרסום רשימה מסודרת של פקודות ממוספרות ומידע על אופן מספורן מאפשר לציבור לדעת כי המידע שנמסר לו הינו מלא ומקיף, וכן מקל על הרשות להפנות תשומת לב לפרסום פקודות אלו ולשינויים שנעשים בהן. בלא פירוט של כלל הנהלים המפורסמים, יקשה על הרשות לטעון כי מילאה את חובתה להביא את נהליה לידיעת הציבור.

53. הצורך בפרסום קובץ נהלים הוכר בעבר בנסיבות דומות הן על ידי רשויות המדינה, הן על ידי בתי המשפט (ר' פרשת הנהלים). פרסום קובץ פקודות הקבע מתחייב הן מהאינטרס הציבורי והן מהאינטרס הפרטי של העותרת והציבור שהיא מייצגת, אינטרסים שיפורטו להלן. פרסום מסודר ומקיף של הנהלים קיים, למשל, בשירות בתי הסוהר.

54. ר' "הוראות, פקודות ונהלים" באתר השירות -

<http://ips.gov.il/Web/He/About/CodeOfConduct/113.aspx>,

ובעקבות העתירה בפרשת הנהלים האמורה לעיל, פורסמה רשימה מלאה של נהלי רשות האוכלוסין

(ר' "נהלים" באתר הרשות -

<http://www.piba.gov.il/SUBJECT/VISAANDPOSITION/Pages/Regulations.aspx>).

בעקבות פרשת גישה, פורסמו חוזרי הרשות בעניין העסקת עובדים פלסטינים גם בשפה הערבית

(ר' אתר הרשות -

http://www.piba.gov.il/Subject/PalestinianWorkers/Pages/28022013_2.aspx

אינטרס העותרת בפרסום המידע המבוקש

55. למעלה מן הצורך ואף על פי שבהתאם להוראות סעיף 7(א) אין מבקש המידע חייב לנמק את בקשת המידע או להציג את הטעם שבבקשתו, תציג העותרת בקצרה את הטעם שבקבלת המידע שנתבקש מהמשיבים.

56. הנהלים שנתבקשו ורשימת פקודות הקבע הכרחיים לציבור הלקוחות של העותרת. יתר על כן, כאמור לעיל, נהלי המשיבים חלים על כלל האוכלוסייה הפלסטינית וכן על אזרחים זרים השוהים בגדה המערבית וברצועת עזה, ארגונים בינלאומיים ועובדיהם וכמובן גם על אזרחים ישראלים החיים עם משפחותיהם באזורים אלו. יש להם השפעה רבה על זכויותיהם של אלו, כמתואר לעיל.

57. בקשות המידע של העותרת מבקשות להסיר אחת ולתמיד את מסך הערפל בו שרויה העותרת וכלל התושבים הפלסטינים אשר אינם יודעים מכוח מה מתקבלות החלטות הנוגעות לכלל אספקט בחייהם ואף אינם יודעים כיצד עליהם להגיש בקשות. כאמור, העותרת דולה מן המשיבים מידע זה טיפין טיפין במשך שנים. אולם אין להסכין עוד לאופן שבו מתגלים הנהלים, כפיסות מידע אקראיות בהן מוזכר שמו של נוהל זה או אחר, הגורר בקשות מידע פרטניות מטעם העותרת. לעותרת אינטרס מובהק בפרסום הנהלים וקבצי פקודות הקבע, פרסום אשר ישפיע ישירות על עבודתה של העותרת ועל התושבים הפלסטינים, האזרחים הישראלים והזרים המבקשים להיכנס לגדה המערבית ולרצועת עזה.

האינטרס הציבורי בפרסום המידע המבוקש

58. התושבים הפלסטינים אינם אזרחי המדינה. אין להם זכות בחירה. הם אינם בוחרים את הרשויות הישראליות ובוודאי שהם אינם בוחרים את הגורמים במערכת הביטחון אשר החלטותיהם מתוות ומשליכות על היבטים נרחבים בחייהם של התושבים. במקרה דנן, נהליהם של המשיבים קובעים – ומגבילים – את יכולתם של מליונים לממש את זכויות האדם הבסיסיות ביותר שלהם.

59. המשיבים "מחוקקים" את הכללים אשר להם כפופים התושבים הפלסטינים, בין היתר בדרך של נהלים. לא זו אף זו: המשיבים הם גם אלה שמיישמים את הכללים הללו. לעומת אזרחי המדינה, אשר יכולים להשפיע על רשויות השלטון בדרך של פעילות פוליטית והצבעה בקלפי, לתושבים הפלסטינים אין דרך להשתתף בעיצוב מדיניותם של המשיבים.

60. בעע"מ 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו** (פסק דין מיום 11.11.08) (ר' סעיפים 77-81) קבע בית המשפט כי האינטרס המרכזי בגילוי המידע הוא היכולת לבקר את פעולתה של הרשות על מנת לקיים דיון ציבורי מושכל ולאפשר ביקורת ציבורית על הרשות.

61. מניסיונה של העותרת ומניסיונם של ארגונים רבים אחרים, בינלאומיים ומקומיים כאחד, עולה כי עלטה מכסה את המידע בנוגע לרשימת הקריטריונים הקבועים בנהלים ומסדירים את חייהם של התושבים הפלסטינים. בנסיבות אלו נפגעים התושבים הפלסטיניים המוחלשים ממילא ונפגעים עקרונות השקיפות והבהירות השלטונית. כאשר הנהלים מופנים כלפי ציבור שיכולותו להבין את זכויותיו וחובותיו מוגבלת חלה החובה לעשות כל שניתן (במסגרת הסבירות) כדי לסייע לו בהבנה זו (ר' בעניין זה עת"מ (י-ם) 398/03 **ברני קר נ' שר הפנים**, ס' 15 (פורסם בנבו 17.2.2003)).

62. יתר על כן, האינטרס הציבורי הוא שהעותרת וארגונים אחרים לא יציפו את בית המשפט בעתירות רבות, כגון שורת העתירות אותן הגישה העותרת בשנים האחרונות בהם קיבלה את הסעד שנתבקש. בית המשפט הנכבד אינו צריך לכלות לשווא את זמנו ומשאביו בתזכורות חוזרות ונשנות למשיבים שחוק חופש המידע חל גם עליהם. האינטרס הציבורי מחייב כי המשיבים יידרשו לפרסם כלל נהליהם ולפעול באופן עקבי בהתאם להוראות החוק.

חובת מתן מענה

63. סעיף 7 לחוק חופש המידע קובע את נוהל הגשת בקשות המידע והטיפול בהן. המשיבים עשו שימוש חסר תום לב בהליך זה כאשר נטלו לעצמם הארכות אין קץ ונתלו בתירוצים משונים כגון הותק של הממונה על חופש המידע, ובסופו של יום לא נענו כלל לבקשות, לא במועד שהוקצב להם ולא במועד בו הם התחייבו לענות.

64. החוק עצמו לא זו בלבד שהוא קובע לוחות זמנים מוגדרים למתן מענה אלא הוא ממשיך וקובע סנקציות שונות על הפרת חובה זו. רק לאחר לאחרונה הוספה תקנה 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999, הקובעת כי רשות ציבורית שלא טיפלה בבקשה לפי המועדים הקבועים בחוק לא תוכל לגבות אגרת טיפול והפקה. הוספת סעיף זה מלמדת על החשיבות הגבוהה המיוחסת למתן מענה במועדים הקבועים בחוק.

65. בנוסף, החובה לפעול במהירות וביעילות נובעת גם מחובות ההגינות, הנאמנות והסבירות של הרשות המינהלית שהינה "מן המושכלות הראשונים של מינהל תקין" (יצחק זמיר, **הסמכות המינהלית - כרך ב'** 717 (1996)). יתר על כן, מידע הנמסר למבקשים צריך להיות מדויק, שמיש ורלוונטי ואין במסירת מידע בלתי קשור כדי לענות על הדרישות שבחוק ועל כותב ד"ר הלל סומר:

"בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנסים לגדרם של הסייגים למסירת מידע על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצחות עם הרשות ופנייה לערכאות. כל הערמה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות."

(הלל סומר, חוק חופש המידע: הדין והמציאות, **המשפט ח'**, 435, 438, תשס"ג)

66. המשיבים עשו שימוש נוח באפשרויות שמעניק החוק להאריך את מתן המענה. אולם כאשר נתבקשו המשיבים "לפרוע" את השטר עליו חתמו, הם נעלמו לחלוטין ולא הגיבו לבקשות שהופנו אליהם והתעלמו מחובתם לפעול.

67. אין זו הפעם הראשונה שהמשיבים נוקטים טקטיקות שונות לעכב ואף לסכל את מתן המידע. בדו"ח מטעם היחידה לחופש המידע לשנת 2012 צוין כי: "בעקבות תלונות חוזרות על מתאם הפעולות בשטחים, ולאור נתונים שנאספו בנוגע לעתירות חופש מידע שהוגשו נגד המתפ"ש ולפסקי דין שניתנו כנגדם, פנתה היחידה בתחילת 2013 לאלוף דנגוט העומד בראש המתפ"ש, על מנת שיפעל לטיפול יסודי באופן התייחסות להוראות חוק חופש המידע". (עמוד 27 לדו"ח השנתי של היחידה לחופש המידע)

68. נטילת הארכות עד אין קץ ללא תכלית אמיתית סופה לייאש את מבקש המידע ולאייך את חוק חופש המידע על תכליותיו החשובות. משום שלא נתקבל שום מידע, לא רק שלא השתפר מצבה של העותרת ביחס למצבה לפני ששלחה את הבקשות, אלא הוא אף הורע, כיוון שהיא נותרו עם אותן השאלות, אך בינתיים המתינה פרק זמן משמעותי לטווא.

69. בהתחשב בכך, העותרים סבורים כי ראוי שבית המשפט הנכבד יביע את עמדתו באשר להתנהלותם של המשיבים גם לעניין מתן המענה לבקשות המידע וכי העניין יבוא לידי ביטוי בפסיקות הוצאות נגד המשיבים, על מנת שיפנימו את הצורך ליישם את הוראות החוק כלשונן.

ג. סיכום

70. העותרת שלחה שלוש בקשות חופש מידע לפרסום נהלים ושתי בקשות לפרסום קבצי פקודות הקבע, בקשות שאין ספק כי חובה להיענות להן ללא דיחוי. המשיבים הודיעו על ארכות וניסו לתלות את האשם בחילופים פרסונאליים, כאילו יש בכך כדי להאט את מסגרת הזמנים הקבועה בחוק, ובסופו של דבר לא ענו כלל לבקשות.

71. העותרת נאלצת "לקושש" מידע משמועות על קיומם של נהלים עלומים וגם כאשר היא סוף סוף מגלה את דבר קיומו של נוהל כזה או אחר המשיבים ממאנים לפעול על פי החוק ולפרסמו. על בקשתה של העותרת לקבל את רשימות קבצי פקודות הקבע, בקשה אשר תגרום לעותרת לתלות את כובע הבלש, המשיבים לא ענו כלל.

72. שוב דחפו המשיבים את העותרת לפתחו של בית המשפט הנכבד משום שהמשיבים מתנהלים כמי שסבורים שהחוק איננו חל עליהם והחובה לפרסם את הנהלים על פיהם הם עובדים חולפת מעל ראשם. ברי כי יש צורך באמירה חזקה וחד משמעית על מנת להבטיח שלא תאלץ העותרת לשוב ולחזר אחרי המשיבים בתקווה לקבל מידע השייך לציבור ותאלץ לגרור את בית המשפט פעם אחר פעם לחזור על הלכה קבועה ומושרשת.

73. לעותרת יש עניין בקבלת המידע, הן לצורך ביצוע עבודתה הן מפאת העניין הציבורי שבמידע המבוקש. נוכח האינטרס הציבורי המשמעותי והאינטרס הפרטי של העותרת ושל ציבור הפונים הגדול והמגוון אותו היא מייצגת, על המשיבים מוטלת החובה לגלות את המידע.

74. המשיבים גם לא הצביעו על סיבה שבגינה על הבקשות להידחות, שהרי המשיבים כלל לא ענו לבקשות של העותרת. משלא הוצג כל טעם להימנעות ממסירת המידע, חיבת הרשות במסירתו ללא שיהוי, שהרי מידע זה שייך לציבור.

75. אף אם היה נטען טעם רלוונטי כלשהו להימנעות ממסירת המידע, וכאמור לא נטען עד עצם היום הזה, הרי שהעניין הציבורי בגילוי המידע המבוקש מצדיק את מסירתו. העותרת שומרת על זכותה להרחיב בסוגיה זו, ככל שהמשיבים יעלו טענה בדבר צידוק חוקי להימנעות ממסירת המידע.

76. יש לשים סוף למדיניות ההסתרה של הנהלים על פיהם עובדים המשיבים. לפיכך, לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים להשיב לבקשת העותרת ולמסור לידיה את המידע המבוקש במלואו. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להשית על המשיבים את הוצאות העותרות, לרבות שכ"ט עו"ד.

עתירה זו נתמכת בתצהירה של הח"מ, באת כח העותרת.

ד"ר (מזה"ת) נעמי הגר, עו"ד
ב"כ העותרת

27.5.2014